

OBSAH

Předmluva	9
MECHANIKA	11
Základní veličiny a jednotky soustavy SI	12
Násobky jednotek	12
Veličiny, jejich značky a jednotky v mechanice	13
Součinitel smykového tření	16
Součinitel čepového tření	16
Vláknové tření	17
Odpor při valení	17
Tlak ve stykových plochách	18
Přehled základních pevnostních rovnic pro prostá namáhání	19
Přehled vztahů pro plochy průřezu, kvadratické a polární momenty průřezu, průřezové moduly v ohybu a v krutu nejběžněji používaných profilů	20
Hodnoty součinitelů α , β a γ	24
Číselné hodnoty ploch, kvadratických momentů a modulů průřezu v ohybu pro doporučené průměry	24
Hodnoty míry bezpečnosti	25
Součinitele snížení napětí podle způsobu zatížení	25
Hodnoty meze pevnosti v tahu a ohybu, mezi kluzu v tahu, mezi únavy v ohybu a krutu pro základní konstrukční materiály a jejich dovolená napětí	26
Hodnoty modulů pružnosti v tahu, ve smyku a Poissonovy konstanty	28
Krut. – Vztahy pro maximální tečné napětí, místo působení, úhel zkroucení a moment tuhosti v kroucení	29
Ohyb. – Vztahy pro velikost reakcí, maximální ohybový moment, úhel natočení průřezu a velikost průřehy pro vetknuté nosníky a nosníky na dvou podporách	32
Šroubovitě pružiny	34
Vetknuté nosníky stejné pevnosti	35
Nosníky stejné pevnosti na dvou podpěrách	36
Eulerovy vztahy pro vzpěrnou pevnost	37
Mezní hodnoty štíhlosti	38
Nepružný vzpěr. Tetmajerovy–Jasinského vztahy	38
Vzpěrná pevnost. Hodnoty součinitele vzpěrnosti	38
Vrubová pevnost. Hodnoty vrubových součinitelů	39
Vrubová pevnost. Součinitel velikosti součástí	40
Vrubová pevnost. Součinitel stavu povrchu	40
NAUKA O PROUDĚNÍ	41
Tlakové ztráty v potrubí	42
Směrné hodnoty součinitele ζ místních odporů	42

Směrné hodnoty součinitele ζ místních ztrát při vstupu do potrubí	42
Směrné hodnoty součinitele ζ místních ztrát při náhlém zúžení průřezu	43
Ztráty při výtoku tekutiny. Směrné hodnoty součinitelů	43
Odpor proti proudění. Směrné hodnoty tvarového součinitele c_x	44
Viskozita některých kapalin	45
TERMOMECHANIKA	47
Sdílení tepla	48
Sálavost a pohltivost některých látek	48
Přibližné součinitele přestupu tepla α	48
Přibližné hodnoty součinitele prostupu tepla k	49
Dělková roztažnost některých pevných látek	49
Objemová roztažnost některých kapalin	50
Stavební izolační hmoty	51
Fyzikální hodnoty některých kovů. Hustota, měrná tepelná kapacita, bod tání, skupenské teplo tání, tepelná vodivost	52
Fyzikální hodnoty některých kapalin. Hustota, měrná tepelná kapacita, bod tuhnutí, skupenské teplo tuhnutí, bod varu, skupenské teplo výparné, tepelná vodivost	52
Fyzikální hodnoty technických plynů. Molová hmotnost, měrná plynová konstanta, bod varu, bod tání, měrná tepelná kapacita, adiabatický exponent, stav v kritickém bodě	53
Spalná tepla a výhřevnosti některých paliv	54
Tabulka syté vodní páry a vody při teplotě varu podle tlaků	55
Tabulka syté vodní páry a vody při teplotě varu podle teplot	57
Entalpie přehřáté vodní páry	58
Měrné objemy přehřáté vodní páry	59
Tabulka kapaliny a syté páry Freonu 12 (CF ₂ Cl ₂)	60
Tabulka vlhkého vzduchu	61
Diagram $i-x$ vlhkého vzduchu	63
Diagram $i-s$ vodní páry	(příloha)
Diagram součinitelů r pro určení měrného objemu přehřáté páry	64
STAVBA A PROVOZ STROJŮ	65
Závity, šrouby, matice	66
Šrouby tvaru B	66
Přesné šrouby a matice. Význam doplňkových čísel	67
Konce šroubů	68
Výběhy vnějšího a vnitřního metrického závitu	69
Drážky vnějšího a vnitřního metrického závitu	70
Šrouby s válcovou hlavou s vnitřním šestihranem	71
Válcové zahloubení	73
Závrtné šrouby	75
Uzavřené matice	77
Výběr doporučených mezních úchylek ISO metrického závitu	78
Mezní úchytky ISO 6g metrického závitu šroubu	79
Mezní úchytky ISO H metrického závitu matice	80
Svarové spoje	81
Výpočet svarových spojů strojnických konstrukcí	81

Pružiny	87
Šroubovitě pružiny válcové tlačné a tažné	87
Utěšňování	89
Hřidelové těsnění	89
Těsnění ložiskových těles. Plstěná těsnění a drážky	92
Kroužky kruhového průřezu pro těsnění pohyblivých částí	93
Hřídele	94
Výpočet krouticího momentu z výkonu a otáček	94
Nomogram pro přibližné stanovení průměru hřídele z krouticího momentu a dovoleného napětí v krutu	96
Válcové a kuželové konce hřídelů s kuželovitostí 1 : 10	97
Spojky	100
Určování velikosti hřídelových spojek	100
Řemenové převody	102
Řemenice pro ploché řemeny	102
Řemenice pro klínové řemeny	104
Klínové řemeny klasického průřezu a úzké klínové řemeny pro průmyslové použití. Rozměry	106
Klínové řemeny klasického průřezu a úzké klínové řemeny pro průmyslové použití. Převody a přenašené výkony	107
Řetězové převody	115
Gallové řetězy	115
Pouzdrové řetězy rychloběžné. Rozměry	117
Válečkové řetězy. Rozměry	118
Výpočet řetězových převodů	120
Řetězová kola pro válečkové a pouzdrové řetězy. Výpočet	129
Převody ozubenými koly	131
Pevnostní výpočet čelních ozubených kol	131
Tekutinné mechanismy	149
Hydrostatické a pneumostatické mechanismy. Grafické značky prvků	149
Normalizované značky, veličiny a jednotky hydrostatických prvků	154
Zubové generátory JHZJ	155
Axiální pístové hydrogenerátory PPAR I	156
Axiální pístové hydromotory JHMA	157
Přímočaré hydromotory (hydraulické válce) JHVJ	158
Elektromagneticky ovládané přímočaré rozváděče s elektromagnety střídavými RPJ I nebo stejnosměrnými RPS I	159
Ruční přímočaré rozváděče RSPR	161
Škrtkové ventily VS I	163
Přepouštěcí ventily VP I a VT I	164
Zpětné ventily JHDZs	165
Redukční ventily VR 2	166
Hydraulický čistič FASP 16–12–8	167
Pryžové hadice PNT 028 406	167
Hrdla trubkových spojek přímých	168
Přípojka přímá nepujaná	169

STROJÍRENSKÁ TECHNOLOGIE	171
Material	172
Rozdělení a číselné označení ocelí k tváření. Význam doplňkových čísel	173
Změna čísel ČSN 42 24.. až 42 29..	173
Číselné označování a rozdělení slitin železa na odlitky	176
Ocelový a litinový odpad a odpad neželezných kovů	176
Literatura	177
Prevedy vedlejších jednotek na jednotky SI a naopak	(předsádka)